

Resolució per la qual s'ordena la tramitació d'una consulta pública prèvia a l'elaboració d'un projecte de decret pel qual es regula el defensor dels usuaris del Sistema Sanitari Públic de les Illes Balears

Antecedents i consideracions jurídiques

1. La Secretaria General de la Conselleria de Salut ha considerat necessari impulsar una iniciativa amb l'objecte d'elaborar una disposició reglamentària per la qual es regula el defensor dels usuaris del Sistema Sanitari Públic de les Illes Balears.

El capítol IV del títol I de la Llei 5/2003, de 4 d'abril, de salut de les Illes Balears —dedicat als drets dels usuaris dels serveis sanitaris públics—, modificat per la Llei 13/2017, de 29 de desembre, de pressuposts de la comunitat autònoma de les Illes Balears per a l'any 2018, regula les garanties dels drets dels usuaris i, especialment, crea i regula la figura del defensor dels usuaris del Sistema Sanitari Públic de les Illes Balears com un òrgan adscrit a la conselleria competent en matèria de salut, encarregat de la defensa dels drets dels usuaris, el qual exerceix les seves funcions amb autonomia funcional plena.

L'article 22 de la Llei 5/2003 estableix que el defensor dels usuaris pot actuar d'ofici o a sol·licitud de qualsevol persona que invoqui un interès legítim i les seves actuacions consisteixen a atendre les reclamacions, queixes o denúncies que es presentin dins l'àmbit sanitari, iniciar les investigacions necessàries per aclarir-les, formular suggeriments, propostes o recomanacions a l'Administració i a les entitats privades a fi d'adequar les seves actuacions al que preveu la Llei, mantenir entrevistes amb les persones de l'Administració que siguin objecte de la denúncia, la reclamació o la queixa dels usuaris i emetre un informe anualment al Consell de Salut del resultat de les seves actuacions.

A més, en la seva investigació, el defensor dels usuaris pot sol·licitar de les administracions competents la informació detallada que consideri necessària,

amb la garantia de la reserva i confidencialitat més absolutes en la seva actuació.

D'altra banda, l'article 23 de la Llei 5/2003 estableix que reglamentàriament el Consell de Govern ha d'establir l'estructura de l'òrgan, i també les incompatibilitats, la situació administrativa i el règim que li sigui aplicable.

No obstant això, es poden proposar solucions alternatives per tal d'assolir l'objectiu marcat, sempre que s'ajustin al que estableix la normativa.

2. La participació ciutadana voluntària i responsable és una condició imprescindible per aprofundir en el model d'estat democràtic, la legitimitat del qual no pot seguir recolzant-se exclusivament en el model de democràcia representativa exercit a través del mecanisme electoral. L'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears ha de ser també un fòrum idoni obert a la intervenció de la ciutadania, no només per consultar-li l'opinió sobre les polítiques públiques que ha decidit emprendre, sinó també per conèixer els interessos generals que, eventualment, romanguin latents en el si de la societat balear. Es tracta amb això de promocionar un diàleg constant entre l'Administració, d'una banda, i els qui han de ser els destinataris últims de la seva activitat, d'una altra, diàleg que, en darrera instància, redundarà en l'eficàcia i eficiència de les decisions políticoadministratives que s'adoptin i incrementarà la legitimitat dels responsables d'adoptar-les.
3. En aquest sentit, l'article 9.2 de la Constitució espanyola assenyala que correspon als poders públics promoure les condicions per tal que la llibertat i la igualtat de l'individu i dels grups en què s'integra siguin reals i efectives; remoure els obstacles que n'impedeixin o en dificultin la plenitud i facilitar la participació de tots els ciutadans en la vida política, econòmica, cultural i social.
4. Per la seva banda, l'article 15.1 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, aprovat per la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, dedicat als drets de participació, estableix que tots els ciutadans de les Illes Balears tenen dret a participar de forma individual o col·lectiva en la vida política, econòmica, cultural i social de la comunitat autònoma i que els poders públics han de promoure la participació dels agents econòmics i socials del conjunt de la societat civil en els assumptes públics.
5. L'article 133 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, sobre la participació dels ciutadans en

el procediment d'elaboració de normes amb rang de llei i reglaments, disposa el següent:

1. Amb caràcter previ a l'elaboració del projecte o avantprojecte de llei o de reglament, s'ha de substanciar una consulta pública, a través del portal web de l'administració competent, en la qual s'ha de demanar l'opinió dels subjectes i de les organitzacions més representatives potencialment afectats per la futura norma sobre:
 - a) Els problemes que es pretenen solucionar amb la iniciativa.
 - b) La necessitat i oportunitat de l'aprovació.
 - c) Els objectius de la norma.
 - d) Les possibles solucions alternatives reguladores i no reguladores.
2. Sense perjudici de la consulta prèvia a la redacció del text de la iniciativa, quan la norma afecti els drets i interessos legítims de les persones, el centre directiu competent ha de publicar el text en el portal web corresponent, per tal de donar audiència als ciutadans afectats i sol·licitar totes les aportacions addicionals que puguin fer altres persones o entitats. Així mateix, també es pot demanar directament l'opinió de les organitzacions o associacions reconegudes per llei que agrupin o representin les persones que tinguin drets o interessos legítims que es vegin afectats per la norma i els fins de les quals guardin relació directa amb el seu objecte.
3. La consulta, audiència i informació públiques que regula aquest article s'han de dur a terme de tal manera que els destinataris potencials de la norma i els qui hi facin aportacions tinguin la possibilitat d'emetre la seva opinió, per a la qual cosa s'han de posar a la seva disposició els documents necessaris, que han de ser clars i concisos i han de contenir tota la informació necessària per poder-se pronunciar sobre la matèria.
4. Es pot prescindir dels tràmits de consulta, audiència i informació públiques que preveu aquest article en el cas de normes pressupostàries o organitzatives de l'Administració General de l'Estat, l'Administració autonòmica, l'Administració local o de les organitzacions que en depenen o hi estan vinculades, o quan concorrin raons greus d'interès públic que ho justifiquin.

Quan la proposta normativa no tingui un impacte significatiu en l'activitat econòmica, no imposi obligacions rellevants als destinataris o reguli aspectes parcials d'una matèria, es pot ometre la consulta pública regulada en l'apartat primer. Si la normativa reguladora de l'exercici de la iniciativa legislativa o de la potestat reglamentària per una administració preveu la tramitació urgent d'aquests procediments, l'excepció eventual del tràmit per aquesta circumstància s'ha d'ajustar al que preveu aquella.

6. L'article 55 de la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears disposa el següent:

1. Amb caràcter previ a l'elaboració de l'avantprojecte de llei o del projecte de reglament, se substanciarà una consulta pública, d'acord amb la normativa bàsica estatal. A aquest efecte, el conseller competent per a l'inici del procediment ha d'ordenar la substanciació d'una consulta pública a través del lloc web, amb la finalitat que la ciutadania tenguí la possibilitat d'emetre la seva opinió durant un termini adequat a la naturalesa de la matèria i, en tot cas, no inferior a deu dies.
2. No és necessària la consulta prèvia en els casos següents:
 - a) En les normes pressupostàries.
 - b) En les normes organitzatives.
 - c) Quan concorrin raons greus d'interès públic que ho justifiquen.
 - d) Quan les normes tinguin una escassa incidència econòmica, jurídica o social.
 - e) Quan les normes no imposin obligacions rellevants als destinataris.
 - f) Quan les normes recullin aspectes parcials d'una matèria.
 - g) Quan el contingut de la regulació vengui substancialment determinat per una norma de rang superior o per acords vinculants adoptats, d'acord amb la legislació bàsica, per òrgans mixts Estat - comunitat autònoma.
 - h) En casos de tramitació urgent del procediment normatiu.

En qualsevol cas, els supòsits prevists a les lletres c), d) i e) han de constar degudament justificats en l'expedient.

7. En aquest sentit, el 2 de maig de 2019, la secretària general de la Conselleria de Salut va elaborar un document en què detalla els objectius de la iniciativa, d'acord amb el que estableixen l'article 133 de la Llei 39/2015 i l'article 55 de la Llei 1/2019.
8. Per tant, es considera oportuna l'obertura d'un procediment participatiu en el qual es doni veu a la ciutadania sobre la conveniència d'iniciar el procediment d'elaboració d'un projecte de decret pel qual es regula el defensor dels usuaris del Sistema Sanitari Públic de les Illes Balears. D'aquesta manera, s'asseguren l'adequació i l'encert de la mesura amb els que n'han de ser els potencials destinataris, als quals es dona veu.

Per tot això, dicta la següent

Resolució

1. Ordenar a la Secretaria General de la Conselleria de Salut que dugui a terme les actuacions necessàries a fi de substanciar la consulta pública que preveuen l'article 133.1 de la Llei 39/2015 i l'article 55 de la Llei 1/2019 prèvia a l'elaboració d'un projecte de decret pel qual es regula el defensor dels usuaris del Sistema Sanitari Públic de les Illes Balears, mitjançant la publicació del document de 2 de maig de 2019 esmentat en l'expositiu d'aquesta Resolució.

G
O
I
B
/

2. Fixar un termini de consulta pública de quinze dies hàbils, amb l'objecte que puguin formular-se aportacions o suggeriments per via telemàtica mitjançant el Portal de Participació Ciutadana.

Palma, 3 de maig de 2019

La consellera de Salut

Patricia Gómez Picard